

Vem bestämmer om arkiv i kommunen?

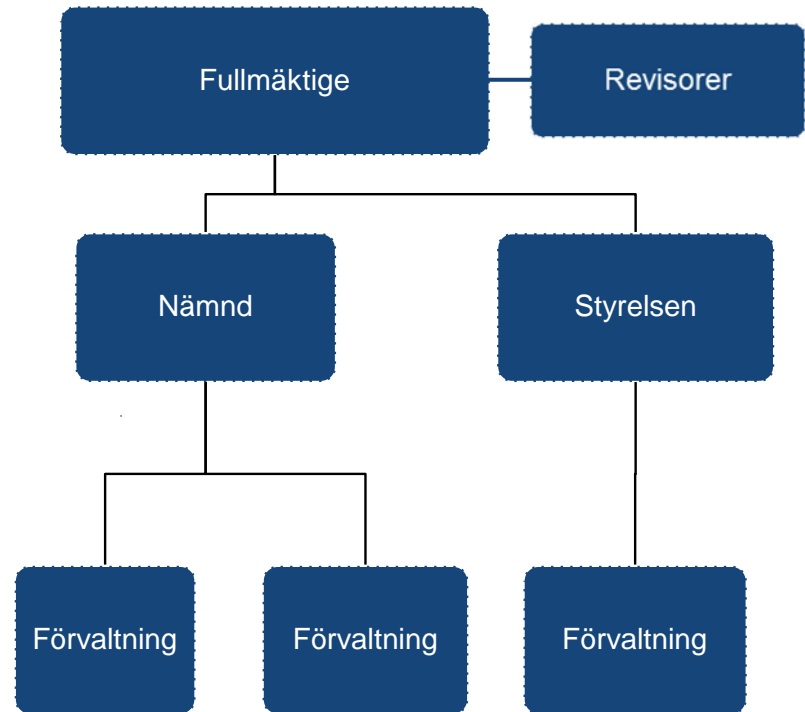
Innehåll

- Presentera uppdraget och resultatet
  - Presentation av förslag till riktlinjer för hantering av arkiv
-

Ansvarsfördelning enligt KL

Vem bestämmer vad i en kommun om arkiv?

- Vad bestämmer fullmäktige?
- Vad ska nämnderna besluta?
- Vilka beslut får delegeras?

En fungerande arkivverksamhet kräver att det tas flera beslut än föreskrifter om arkivvården.....

Beslutsorgan					
Ska	Får	Enligt	Dokumenteras i	Kommentar	Råd
Fullmäktige					
	Får besluta om vilken kommunal nämnd som ska vara arkivmyndighet	AL § 8, 2 st.	"Riktlinjer för hantering av arkiv" och i berörd nämnds gällande reglemente.	Om fullmäktige väljer att avstå innebär det att styrelsen är arkivmyndighet enligt AL.	Att nämndens status och roll som arkivmyndighet ska beskrivas i dess reglemente. För att inte tynga nämndens reglemente med detaljer föreslås att befogenheter som arkivmyndigheten har utöver de som framgår av lagen dokumenteras i "Riktlinjer för hantering av arkiv".
	Får besluta om att tillämpa Riksarkivets definition på vad gallring innebär och därmed för vilka åtgärder som kräver särskilda beslut.	KL, kap 3, § 9.	"Riktlinjer för hantering av arkiv".	RA-FS 1991:1 och 2006:1. Förstöring av sådana handlingar/uppgifter i samband med överföring till annan databärare räknas som gallring om överföringen medför informationsförlust, förlust av möjliga informationsinsamlingar, förlust av sökmöjligheter eller förlust av möjligheter att fastställa informationens autenticitet.	Att fullmäktige i "Riktlinjer för hantering av arkiv" definierar vad som i kommunen avses med gallring.

Föreskriftsrätt

Arkivlagen anger fullmäktiges rätt att utfärda föreskrifter om arkivvård.

Riktlinjer för hantering av arkiv och/eller föreskrifter om arkivvård?

Tillämpningsområde

Riktlinjerna gäller för

Kommunstyrelsen och övriga nämnder, revisorer samt för andra kommunala organ med självständig ställning.

Riktlinjerna ska även tillämpas av kommunens aktiebolag, handelsbolag, ekonomiska föreningar och stiftelser.

Bestämmelsen ska tas in i ägardirektiv eller motsvarande.

Mål och syfte

Syftet med dessa riktlinjer är att fastställa hur arkivhanteringen ska organiseras och att närmare precisera ansvarsfördelning utöver vad som framgår i de bestämmelser som följer av lag eller förordning.

Vad är arkiv?

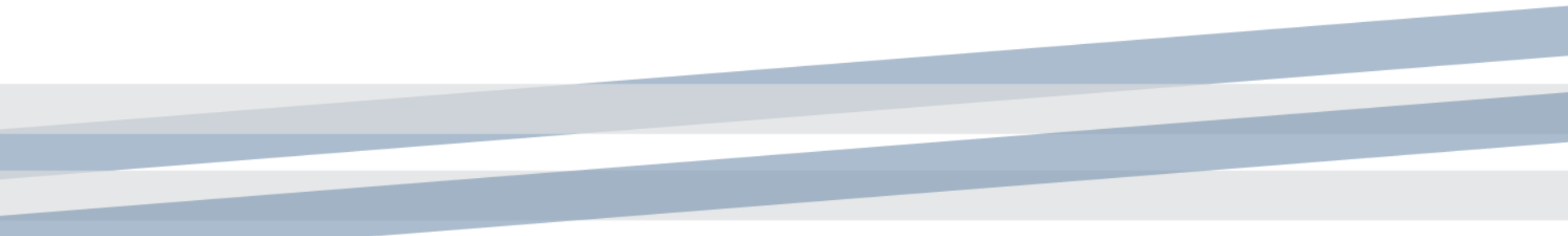
Ett arkiv bildas av de allmänna handlingarna från nämndernas verksamheter och sådana handlingar som avses i 2 kap. 9 § tryckfrihetsförordningen (1949:105) och som nämnden beslutar ska tas om hand för arkivering. Upptagning som är tillgänglig för flera nämnder bildar arkiv endast hos en nämnd, i första hand den nämnd som svarar för huvuddelen av upptagningen.

Vad är arkiv?

Arkiven är en del av vårt nationella kulturarv

Arkiven ska bevaras, hållas ordnade och vårdas så att de tillgodoser

- rätten att ta del av allmänna handlingar,
  - behovet av information för rättskipningen och förvaltningen, och
  - forskningens behov
-

Ansvar

Varje nämnd och styrelse ansvarar för vården av sitt arkiv. Varje nämnd och styrelse ansvarar också för att främja arkivens tillgänglighet och dess användning i kulturell verksamhet och forskning. Nämnden och styrelsen ska säkerställa att förvaltningen har en ändamålsenlig organisation och ansvarsfördelning.

Omorganisation och förändrade arbetssätt

När en nämnd eller styrelse förändrar organisation, förvaltning eller arbetssätt och förändringen väsentligt påverkar förutsättningarna för arkivvården, ska nämnden eller styrelsen i god tid samråda med arkivmyndigheten

Arkivvård

Varje nämnd och styrelse ska tillämpa beständiga metoder och materiel för bevarande av arkiv enligt gängse standarder för en ändamålsenlig arkivvård.

Arkivvård

Arkiven ska beskrivas och förtecknas och i övrigt vara organiserade för att underlätta utlämnande av allmänna handlingar. Hur arkiven organiseras och vilka rutiner som gäller för arkivvården och gallring ska beskrivas i en arkivbeskrivning och i en dokumenthanteringsplan.

Arkivvård

Arkiven ska skyddas från obehörig åtkomst, fysiska skador och stöld. Arkivhandlingarna ska vidare skyddas från förstörelse, manipulation eller annan påverkan som försvårar eller omöjliggör åtkomst. Arkiven ska avgränsas och beslutad gallring ska verkställas.

Arkivvård

Vad arkivvård innebär framgår av 4-6 §§ arkivlagen. Arkivmyndigheten lämnar rekommendationer kring metoder, materiel och skydd rörande arkivvården.

Kommentar - Arkivvård

Fullmäktige får meddela föreskrifter om arkivvården, men måste inte göra det
Saknas föreskrifter är det upp till varje nämnd/styrelse att själva besluta om arkivvården

Därför behövs åtminstone rekommendationer
Annars risk för bristfällig arkivvård och att tillsynen försvåras.

Gallring

Med gallring menas att förstöra allmänna handlingar. Genom att förstöra innehållet helt eller delvis så begränsas allmänhetens tillgång till allmänna handlingar. Det är därför mycket viktigt att gallring sker varsamt.

Gallring

Utöver att förstöra en allmän handling innebär överföring av uppgifter mellan databärare gallring om överföringen medför

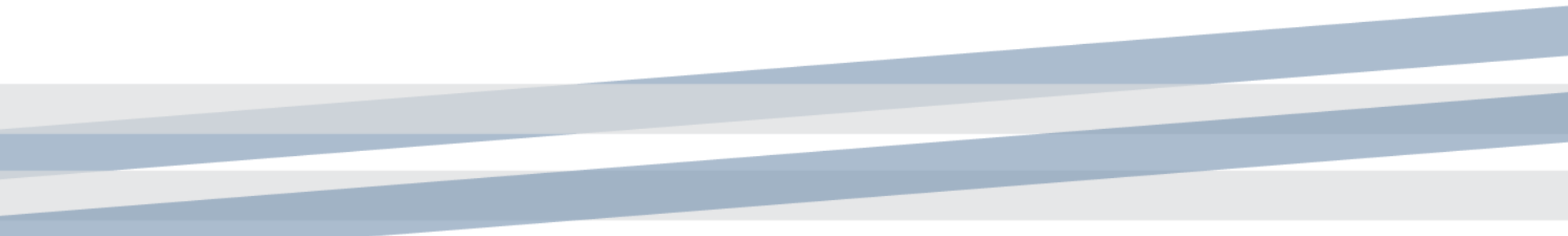
- ✓ informationsförlust,
- ✓ förlust av möjliga informations-sammanställningar,
- ✓ förlust av väsentliga sökmöjligheter eller
- ✓ förlust av möjligheter att fastställa informationens autenticitet.

Gallring

Inskränkning av möjligheten att framställa möjliga handlingar ska också betraktas som gallring.

Varje nämnd fattar beslut om gallring. Inför varje gallringsbeslut ska nämnden samråda med arkivmyndigheten.

Arkivmyndigheten

- X styrelse/nämnd är arkivmyndighet.
  - Arkivmyndigheten ska utöva tillsyn över myndigheternas arkivvård enligt lag
  - förvara och vårda arkiv som den övertagit till följd av lag eller efter överenskommelse,
-

Arkivmyndigheten

Arkivmyndigheten ska utöver lagreglerade uppgifter även

- allmänt följa utvecklingen inom arkiv- och dokumenthantering,
- lämna rekommendationer kring metoder, materiel och skydd rörande arkivvården.

Arkivmyndigheten

- fatta beslut om hos vilken myndighet en upptagning för automatiserad behandling, som är tillgänglig för flera myndigheter, ska bilda arkiv,
- i mån av resurser ta emot och förvara enskilda arkiv under förutsättning att ett övertagande inte sker i strid med lagstiftningen.

Tillsyn?

”Verksamhet som avser självständig granskning för att kontrollera om tillsynsobjekt uppfyller krav som följer av lagar och andra bindande föreskrifter och vid behov kan leda till beslut om åtgärder som syftar till att åstadkomma rättelse av den objektsansvarige.”

Statskontorets definition

Tillsyn och jäv

- Tillsyn över sig själv?
- Jäv?

Arkivlagen står över kommunallagen i fråga om tillsyn över arkivvården.

Arkivlag + kommunallag = sant!

Tack och Lycka Till!

Lars Harbe

Eva Lindelöw Sjöo

